

ఆ క ర్ష ñ లే ని ఆ మ్నా యి . . . శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

శ్రమధ్య మా బంధువొకడు తనకోసం ఏర్పాటుయిన పిల్లను చూసుకునివచ్చి, 'అంతా బాగాగే ఉందిగాని, నాకా పిల్ల ఆట్టే నచ్చలేదు' అని చెప్పి ఏర్పాటున్న భగ్నంచేశాడు. ఈసంగతి నాచె వినపడగానే నేను వాణి 'మళ్ళీవెళ్ళి ఒకసారి చూసిరా. వెళ్ళినవాడివి రెండురోజులుండి మరీరా. అప్పటికీ నీకు టిల్ల పచ్చక పోతే మానెయ్యి' అని తిప్పి పంపాను.

నా నమ్మకం వాడాపిల్లను తప్పక చేసుకుంటాడనే.

ఎందుకంటే...నా కళ్ళవదలే జరిగింది...

దేవకి అనే కన్నడంపిల్ల, ఏమీ బాగుండేది కాదు. సన్నగా ఎండిపోయి కళ్ళలో ప్రాణాలున్నట్టుండేది. పలచనిజుట్టూ, పొట్టిజడా, నవ్వి నా సరిగా కనపడనంత సన్నని పళ్ళు.

మా ఆఫీసున్న బిల్డింగులో అదేభాగంలోనే వున్న మరో ఆఫీసులో సైనోగ్రాఫరుగా ఉండేది. బొంబాయి లో మనుష్యులకేగాక ఆఫీసులకూడా ఇళ్లకరువు రావటంమూలాన మావింగులో నాలుగొకటి నాలుగు గాఫీసులోనూ కలిసి నలుగు రాడపిల్లలు—సైనోగ్రాఫర్లయితేనేం, టెలిఫోను పిల్లలయితేనేం. అందులో దేవకి ఒకతే.

దేవకిది అసలు ధార్యారసుకుంటాను. చిన్నతనం నుంచీ బొంబాయిలోనే చదివింది. మహారాష్ట్రం ధారా శంగా మాట్లాడేది. ఇంటరు పాసయి యుద్ధం రాగానే షార్టుహాండ్నూ, టైపు సేర్చుకుని ఈ ఉద్యోగం సంపాదించింది.

ఎవరూ దేవకికేసి చూసేవాళ్ళుకారు, పలకరించే వాళ్ళూకారు. పలకరిస్తే పలుకుదామనే ధోరణిలో వుండేదికాదు. ఆమెలో ఆకర్షణ లేకపోవటానికి ఇదే ఒక పెద్దకారణం. మిగతా ఆడపిల్లలు పైకి ఎంత డాబుగా బెట్టుగా కనిపించినా మగప్రాణి పలకరిస్తే చాలు చప్పన మొహాలు తెరిచి, "యస్ ప్లీజ్?" అనేవాళ్ళు ఆత్రంగా.

లంచీకి దేవకి ఒక్కతే బయటికి వెళ్లేది. మిగతా ఆడవాళ్ళు లంచీ తెప్పించుకుని మగవాళ్ళ లంచీటేబిలు దగ్గరే మూడుఖాళీలు దొరికినప్పుడు ఏకంగా కూచుని తినేవాళ్ళు.

దేవకిని లంచీకి తీసుకుపోవటానికి ఒక పెద్దమనిషి వచ్చేవాడు. అతనికి నలభై ఏళ్ళయినా ఉంటే. పొట్టిగా గుమ్మటంలాటి మనిషి. మాడుకు వేనక గా కొంచెం బట్టతల. పేరు కరంజే.

అతను మహారాష్ట్రుడు గనక, ఆమెకు చుట్టమే ఉండటానికి వీలేదు. ఆరా తియ్యగా కరంజే భార్యకు దేవకి తల్లిదండ్రులు బాగా తెలిసినవాళ్ళనీ, దేవకివాళ్ళ ఇంటోనే ఉంటున్నదనీ బయటపడింది. కరంజే దేవకికి గార్డియన్ అన్నమాట. దాదరునుంచి ఇద్దరూ రైలెక్కి వచ్చేవాళ్ళు, తిరిగి రైలెక్కి వెళ్లేవాళ్ళు, కలిసి లంచీకి వెళ్లేవాళ్ళు.

కరంజేకూడా ఎవరితోనూ మాట్లాడేవాడు కాదు. నాతోకలిసి పనిచేసే దినకర్, కరంజే తమ్ముడితో చాలా ఏళ్ళు కలిసి చదువుకున్నాట్ట, దినకరును ఎరగనట్టు నటించేవాడు, ఒక్కసారయినా పలకరించలేదు.

"జానకికూడా తెలుసునా?" అని అడిగాను.

"నాకు తెలీదు. నేనెక్కడో గిర్గాంలో ఉంటాను. అయినా ఆమనిషి తెలిసేం తెలియకేం?" అన్నాడు దినకర్.

దినకర్ చాలా అందంగా ఉంటాడు. హాకీలో ఆరి తేరినచెయ్యి. ఏటా ఏ అయిదారువేలో వచ్చే ఆస్తి ఉంది. వాడు వేశాకోళానికి ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు నన్నడిగితే.

ముప్పై షరబడుతున్నా పెళ్ళి చేసుకొనేమని వాణి అడిగితే వాడు, "నాకు కావలసిన మనిషి పుట్టలేదు" అనేవాడు. ఎంతో అందగత్తెలనీ, చదువుకున్నవాళ్ళనీ, అద్భుతంగా పాడేవాళ్ళనీ నిరాకరించాట్ట. వాడిమీద ఆంగ్లో ఇండియను పిల్లలిద్దరూ కన్నేనేవుంటారు. వాళ్ళే వాడితో హెచ్చు సరసాలాడేవాళ్ళు. మరీ టెలిఫోను పిల్లవా డాఫీసుకురాగానే "నీకోసం ఎవరోపిల్ల టెలిఫోన్ చేసింది" అని ఎగతాళిచేస్తూ ఉండేది.

దేవకిమాత్రం ఎన్నడూ వాడికేసి కన్నెత్తి అయినా చూసినపాపాన పోలేదు.

ఒక ఆదివారంనాడు ఆంగ్లోయిండియనుపిల్లలు ఎలి ఫెంటాకు ప్రయాణంపెట్టుకుని వాళ్ళతో సావాసంగా ఉండేవాళ్ళందర్నీ అడిగారు. దినకర్ గాణికూడా అడిగారు. వాడు సరేనన్నాడు. ఆ పార్టీకి దేవకికూడా వెళుతున్నట్టు తెలిసింది. శనివారంనాడే ఈ ఏర్పాటు

తా వింది. నన్నెవరూ రమ్మననూలేదు నేను రావననూ లేదు. కాని శనివారంనాడు ఆఫీసుకైము అయిపోతుండగా దినకరు నాదగ్గరికొచ్చి “రేపు ఎలిఫెంటాకు నువు కూడా రాకూడదా?” అన్నాడు.

“నన్నెవరూ పిలవలేదు—అయినా ఈ ఆంగ్లో ఇండియన్ ముతాతో మనం దేనికి?” అన్నాను.

“అట్లాకాదు. నువుకూడా రా. దానిక్కారణం ఉంది, చెబుతాను” అన్నాడు.

ఆ కారణం ఏమిటంటే ఈ పార్టీ కొంచెం కాడీ పార్టీ. గ్రామఫోనూ, తాగేటందుకు జన్నూ, రమ్మూ, బ్రాందీ తీసుకుపోతున్నారు. దేవకి మర్యాదకు ఒప్పుకుందిగాని తీరా ఒంటరివైపోయి కంగారు కావచ్చు. ఆమెకి మగవాళ్ళు ఒకరికిద్దరు తోడుండటం మంచిది.

ఆఖరుకు దినకరన్నంతా అయింది. దేవకి వచ్చింది, వెంట తిండికూడా తెచ్చుకుంది. నాకు దినకరుకూ వాడే తిండి తెచ్చాడు. తీరా దేవకి తెచ్చుకున్న పదార్థాలుచూస్తే అవి ఏ హోటల్లోనో కొని తెచ్చిన కిందటి రోజు సరుకుగా కనిపించింది. మేము ముగ్గురమూ తప్ప మిగతా అందరూ ఆంగ్లో యిండియనులే. ఎక్కడో బీరుకూడా తెచ్చారు. గ్రామఫోనుపెట్టి తెచ్చిపెట్టు

కున్న సాహసంతో చాత నయీ కాకుండా డాన్సులు చెయ్యసాగారు. వాళ్లసంభాషణమటుకు మరీ దుర్భరంగా ఉంది. మగవాళ్ళంతా ఏ తుక్కుపత్రికల్లో వో బూతుహాస్యాలు చెప్పటమూ ఆడవాళ్ళు విరగబడి నవ్వుటమూ; అందరూ ఒకరినొకరు జానీ, నానీ, సుజీ, పింకీ, టప్పీ అని స్వతంత్రంగా పిలుచుకోవటమూ; మితిమించి వెళుతున్నామేమో అని కొంతసేపూ, అనవసరంగా బిడియపడి పొందదగినంత సరదా పొందటంలేదేమో నని కాసేపూ ఆదుర్దాపడటమూ వగైరాలతో మాకు మొహం మొత్తీంది.

దేవకి నాకేసీ, దినకరుకేసీ తెగచూస్తున్నది.

“మనం ఎటయినాపోయి ఏదైనా చూద్దాం” అన్నాడు దినకర్. మేం లేవగానే దేవకికూడా లేచింది— అంటే దినకర్ గాడు చిన్నగా “యా” అన్నాడు.

ఆంగ్లో యిండియనుల బెడద వదిలించుకుని గుళ్ళన్నీ తిరిగి తురకలు చెక్కేసిన శైవవిగ్రహాలన్నీ చూశాం. పక్కనే నూతి దగ్గరకూచుని తిళ్ళమూటలు విప్పాం.

దేవకి తెచ్చుకున్న తిండి చూడగానే దినకరు నిర్ఘాతపోయి, “అదికూడా ఇచ్చెయ్యండి. అందరి పదార్థాలూ కలిపి తిందాం” అన్నాడు. దేవకి సంకోచిస్తూ ఇచ్చింది.

క్రొత్తరకాలు!

క్రొత్తపోకడలు!

స్వచ్ఛమైన బంగారు - కావలసినప్పుడు సొమ్ము చేసుకొనవచ్చును.

ఈ నగలు బంగారు గిల్లవేసినవికావు. లోపల లోహపు కడ్డిమీద బంగారు రేకు తొడగబడియుంది. కొద్దిఖరీదుకే ఎక్కువ నగలాసాయి.

మా ఖాతాదారులందరు, మా టి. సి. యన్. గోల్డ్స్ మెటల్ నగలు కొన్ని సంవత్సరాలయిన తరువాత కాంతి తగ్గుచున్నవి. అట్లులేకుండా చేయవలసినదని వ్యాసిన లేఖలకు మేము యీ జీవితకాల గ్యారంటీ రకాలను ప్రచారంలోకి పెట్టుతున్నాము.

ఉంగరము ఒకటికి రూ 10-0-0 వి. పి. చార్జీ 0-10-0.

వెదనెజు గాజులు	2	అం. వెబడినవి జత	1-కి	రూ.	20-0-0
మధ్యచునెజు గాజులు	1 3/4	అం. నుండి 2 అం. లోపల జత	1-కి	రూ.	15-0-0
బేబీనెజు గాజులు	1 3/4	అం. లోపల జత	1-కి	రూ.	10-0-0
		పి. పి. చార్జీలు	0-10-0.		

టి. సి. నాగలింగప్ప అండు కో.,
280, వాల్టాక్సురోడ్, పి. టి., మద్రాసు.

ఏజంటు :—శ్రీ కె. యన్. తిమ్మప్ప శెట్టిగారు, గోపువారి బిల్డింగ్సు, బెజవాడ.

“ఇవి ఇంట్లో చేసినవి కావే” అన్నాడు దినకరు కుండ పగలేసి.

“కావు, ఉదయం హోటల్లో కొన్నాను... నేను రావటానికి కరంజే ఒప్పకోలేదు. మొండితనం చేసి వచ్చాను. ఇన్నేళ్ళనుంచీ ఇక్కడుంటున్నాను. ఎలిఫెంటా ఎన్నడూ చూడలేదు. అందుకని బయల్దేరాను. బయల్దేరితే—” దేవకిమాట పూర్తి చెయ్యకుండానే తిండి తినసాగింది.

ఆమె చెప్పింది కొంచమే అయినా మేం చాలా ఊహించుకున్నాం. ఆమె మొహంలో పట్టు చెల్లించుకున్న సంతోషచిహ్నాలు లేవు. జరిగినంత ఇంకా జరగబోతున్నదని ఆమెకు తెలిసే ఉండాలి. ఆమె తిరిగి వెళ్ళగానే ఆ కరంజే మరో పంచాయితీ చేస్తాడు. అందుట్లో ఈ వచ్చినపార్టీ ఎటువంటిదో తెలిస్తే చెప్పనే అక్కర్లేదు.

మేం వద్దంటున్న కొద్దీ నూతిలోనుంచి దేవకి తానే నీళ్ళు తోడి మాచేత తాగించింది. మాతోపాటు తనూ గిన్నెలు కడిగి కారీయరులో పెట్టింది.

దేవకి అనాకారిమనిషి నేమాట నేను మనస్సులో కూడా అనుకోనని తీర్మానం చేసుకున్నాను.

* * *

సోమవారం ఉదయం ఆఫీసుకు వస్తూనే దేవకి దినకర్ దగ్గరికివచ్చి, “లంచితైములో కరంజే వచ్చినప్పుడు నిన్ను మనం ఏమేం చేశామా చెప్పండి దయచేసి” అన్నది.

దినకర్ మొహం జేవులించింది. “చెబుతాను” అన్నాడు భీకరంగా.

కాని లంచితైముకు కరంజే రాలేదు. అరగంట గడిచిపోవటమూ, దేవకి వెళ్ళకపోవటమూ చూసి దినకర్ దేవకిదగ్గరికి వెళ్ళి, “లంచికి పోదామా?” అన్నాడు.

దేవకి దిగ్భ్రమచెందినదానల్లే కుర్చీలోనుంచి లేచింది. ఇద్దరూ కలిసి వెళ్ళిపోయినారు.

ఆ తరవాత జరిగినది నాకు దినకర చెప్పాడు. వా

డా సాయంకాలం దేవకివెంట కరంజే ఇంటికివెళ్ళాట్ట. దేవకిని వెనకేసుకుని కరంజేతో పెద్ద పోట్లాట పోట్లాడాట్ట.

దినకరు చాలా పోజులు పెట్టాడు. దేవకి శీలానికి తను బాధ్యుడని, దేవకి తన అనుమతి లేకుండా అటువంటి పార్టీకి వెళ్ళి ఉండనేకూడదనీ, ఊళ్లో ఉండే చాడీ వెధవల సాక్ష్యం తనకు అనవసరంలేదనీ, తన ఆ పాలించటాని కిష్టంలేని దేవకి తన ఇంట్లో తన కాపలాకింద ఉన్నట్టు నటిస్తూ పేరు ప్రఖ్యాతులు గల తన కుటుంబానికి కళంకం తెచ్చి ప్రయోజనం లేదనీ ఏమేమిటో పేలాట్ట.

దినకరు ఉగ్రుడైపోయి, “అవును, ఇటువంటి చెడిపోయిన అమ్మాయిలు మీ ఇంట్లో ఉంటే అపఖ్యాతి. మా అమ్మకూ నాన్నకూ పేరు ప్రతిష్టలు లేవు, అందుచేత దేవకి కావాలంటే మా ఇంటికి రావచ్చు”, అన్నాట్ట.

అనాస్ క్యూర్

అందరకు అందుబాటులో నుండుటకు ధరలు తగ్గించడమైనది.

మా ‘అనాస్ క్యూర్’ చంటిపిల్లల అన్ని జబ్బులకు అమోఘముగ పనిచేయును. పిల్లలు హాలుకక్కుట, కడుపునొప్పి, విరోచనము బద్దలుగా అగుట, శరీరమువెని పొక్కులుపొక్కుట, తలవెకి కురుపులు పుట్టుట, మొదలగు గుణములు కలిగియుండురు. చంటి పిల్లలకు యేవిధమైన. జబ్బులు వచ్చినా “అనాస్ క్యూర్” వాడిన తప్పక గుణమిచ్చును. చనుపాలతో అరగతీసి ఆమదంలో కలిపి చంటిపిల్లలకు పటినయెడల మీ పిల్లలకు జబ్బు జీవితపర్యంతం రాకుండా కాపాడు కల్పతరువు.

గర్భిణీశ్రీలకు ముఖ్యంగా వారంరోజులలో పురుడు వచ్చుననగా, ముందుగా యీమందు తెప్పించుకోవలెను. రు. 1-12-0 లు ముందుగా పంపవలెను. వి.పీ.పద్ధతిలేదు.

వివరములకు :

వానమామల జియ్యన్నస్వామి గారీపట్నం, చోడవరం పోస్టు, వికాఖపట్నం జిల్లా,

ఆ మాట వినగానే దేవకి ఏడిచింది.

ఏమైనా అప్పటి కప్పుడే టాక్సీ తెచ్చి దినకరు దేవకిని తన యింటికి తెచ్చేశాడు.

సరిగా మూడు నెల్లు తిరిగేలోపల దేవకి ఎంత మారిపోయిందో చెప్పలేను. మొహంలో ఎన్నడూలేని క్రాంతి వచ్చింది. మనిషికి కొద్దిగా ఒళ్లు పెట్టింది. నడకలో వెనక ఎన్నడూ లేని చలాకీ కనిపించింది. వెనకటిలాగా కాకుండా దాదాపు రోజూ సినిమాలకో పార్కులకో దినకరువెంట పిక్కార్లు వెళ్ళసాగింది. శ్రద్ధగా జుట్టుకూ ఒంటికి పోషణ చేసుకుని అందమైన చీరలూ కట్టుకోసాగింది.

ఇదంతా చూసినమీదట ఒకనాడు దినకర్ నాతో తనూ దేవకి పెళ్ళిచేసుకోబోతున్నట్టు చెబితే నా కాళ్ళ ర్యం కలగలేదు. కాని ఒక్క అనుమానమాత్రం నన్ను పీడించింది.

“అరే, దినకర్. నువ్వు దేవకిని పెళ్ళిచేసుకోమని అడిగే అవకాశం ఎట్లు వచ్చింది?” అన్నాను. వాడూ

శ్రద్ధగా కూచుని ఆలోచించి ఇంతకంటే మంచి భార్య దొరకదని తేల్చుకుని ఆమీదట మంచి ముహూర్తం చూసి దేవకితో, “నన్ను పెళ్ళాడుతావా?” అని అడిగి ఉంటాడని నేను ఎంతమాత్రమూ నమ్మలేకపోయినాను.

“అరే, ఏం చెప్పేది?...మాయింటికొచ్చిన రెండోనాడో, మూడోనాడో దేవకి సీరియస్ గా నాకు కృతజ్ఞత చెప్పటానికి ప్రయత్నంచేసింది. సాపం, ఎన్నిసార్లు రిహార్సు చేసుకుందో గాని తీరా నోట సరిగా మాటలు రాలేదు. ఆ సందర్భావస్థలో ఆమెకు అడ్డం తగలటం చాలా భూతదయగల పనిగా తోచింది. కాని ఎట్లా ఆపటం? ఏమీ తోచక చప్పన దగ్గరికి లాక్కుని చాలాసేపు మద్దుపెట్టుకున్నాను...అంతే! ఇక పెళ్ళాడక తప్పలేదు.”

“పశ్చాత్తాప పడవుకద?”

“ఆ క్షణంలో మద్దుపెట్టుకున్నందుకు పశ్చాత్తాప పడితే ఇక నేనేం మనిషిని?” అన్నాడు దినకరు.

దేవకి సుఖపడుతుందని నాకు తెలుసు.

“అశోకా ఆమ్లా తలనూనె”

దీనికి అనేక నకలు రకములు బయలుదేరినవి. “ఆమ్లాపేర్ ఆయిల్” అని పేరున్నవన్నీ యధారములయిన—“అమలక, భృంగ” వగయిరా వనస్పతులతో సక్రమముగా తయారైనవని భ్రమింపవలదు.

ఈ యుద్దపు రోజులలోకూడా మేము పట్టుదలగా శ్రమయైనను, వ్యయమైనను, అన్ని వస్తువులను నేకరించి సక్రమముగా తయారుచేయుచున్నాము. అపూర్వ వనస్పతులయొక్క ఉత్తమగుణమును దేశీయ అత్తరువుల సహజపరిమళమును సొంద గోరువారు ఆశోకా ఆమ్లా తలనూనెను గమనించి కొనవలెను.

పెద్ద బుడ్డి వెల రూ. 1-12-0.

చిన్న బుడ్డి వెల రూ. 1-4-0.

విజయా కెమికల్ & టాయ్ లట్ వర్కుస్

ఎక్సుపర్టు ఫెర్ ఫ్యూమర్సు, “రామవిలాస్” పెద్దవీధి, తిరువన్నామలై, (యస్. ఐ. ఆర్.)